తరువాత తెల్లవారువరకూ నా కింకెవ్వరూ కనుపించలేదు.

మరునాడు పదిగంటలకు స్కూలుకు వెళ్లేసరికి రామారావనే కుఱ్ఱాడు తలిదండ్రులకు చెప్పకుండా ఎక్కడకో పారిపోయాడని తెలిసింది.

రసాయనశాస్త్రం బోధించే ఉపాధ్యాయుడు శ్రీనివాసయ్యరుగారు ఆ నాడు స్కూలుకు ఆలస్యంగావచ్చాడు తలకోకట్టు కట్టుకుని. 'ఎందుకుతగిలిందయ్యా గాయం!' అని అడిగినమీదట గతరాత్రి తాను సందులోంచి పోతూవుండగా ఎవరో వెనుకనుంచి కఱ్ఱతో తలమీద గాటంగా కొట్టిపోయాడని చెప్పేడు. వెంటనే వెనుకకు తిరిగి చూడగానే ఎవరో పరుగెత్తిపోతున్నాడనీ, వాడు చాలావరకు సింగుగాడిలాగే వున్నాడనీ కూడా చెప్పేడు. సింగును పరీక్షకు పంపవద్దని నాకు సలహాయిచ్చింది అయ్యరుగారే.

ఆ సంవత్సరం నాస్కూలులో అందర్నీ పంపించాను. మొదలు ఎవర్నయితే పరీక్షకు పంపవద్దని నిశ్చయించుకున్నామో వాళ్లలో చాలామంది ప్యాసయ్యారు. అప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకూ నా స్కూలులో పరీక్షకు పోని వాళ్లంటూ లేరు.

—పురాణం కుమారరాఘవశాస్త్రి బి.ఏ.

ఈ సంచికలో

బాలబాలికలకోసం కొన్నిపుటలు

ప్రత్యేకించినాము.

ఆంధ్రభూమి పాఠకులు

ఈనూత్న శీర్షికను గూర్చిన తమ అభిప్రాయము, దీనిని అభివృద్ధి పఱచుటకు తగు సలహాలు లేఖాముఖమున మాకు తెలుపుదురుగాక యని కోరెదము.

—ఇట్లు, సంపాదకుడు.

నాకుపట్టిన చాకలిపీడ

ఆర్నెల్లయింది మా మరదలు పెళ్లాడి. మా ఆవిడ ఆవిడికి పురుడోసి ఇరవైఒక్కరోజు వెళ్ళక ఇక్కడికివచ్చింది. వచ్చినప్పటినుంచీ నన్ను పోరుతూనే ఉంది ఒకసారిపోయి చంటిపిల్లని చూసిరమ్మని. నాకూ పోవాలనేఉంది. కాని నాలా తాలూకాకచేరీలో గుమాస్తాగిరిచేసేవాడికి సాధారణంగా వచ్చిపోదామన్నా తీరుబడిఉండదు. మాకు సెలవుదొరకడం అంటే గొడ్రాలికి బిడ్డపట్లు వచ్చినట్లుగా ఉంటుంది. ప్రయత్నం చేయగాచేయగా ఒక మూడోశనివారం, ఆదివారం సెలవుకింద ఉపయోగించుకొని ఊరువదలి బయటికి వెళ్ళడానికి అధికార్లు అనుజ్ఞ ఇచ్చారు. ప్రయత్నం ఎన్నాళ్ళనుంచిచేస్తున్నా ఈ అనుజ్ఞ రావడంలో తలవనితలంపుగానే వచ్చింది. శుక్రవారం పొద్దున్న ఆఫీసుకు వెళ్ళబోయేసరికి ఈ అనుజ్ఞ వస్తుంది అని అనుకోలేదు. ఎల్లాగో కిందామీదాపడి - ఆఫీసుకు వెళ్ళింతర్వాత కలిగిన అవకాశాన్ని జారవిడువకుండా - మధ్యాహ్నం వెళ్ళకుండా అనుజ్ఞ తెప్పించా.

ఇల్లా అనుజ్ఞవస్తుందని ముందే తెలిసిఉంటే ఆవేళ పొద్దున్నే కట్టుకోడానికి మారుబట్టలేకుండా అన్ని బట్టలూ - సాయంకాలానికి తెస్తానని చాకలాడు ఎంత నమ్మపలికితేమాత్రం, బట్టలు గొడ్డులోళ్ళల్లా మాసిగుంటేమాత్రం - ఎందుకువేస్తా చెప్పండి? అసలు ఏమైందంటే మా చాకలివాడికి బట్టలువేసి నెలా పదిహేను రోజులయింది. మాదగ్గిర బట్టలుపట్టుకెళ్ళిన మర్నాడే వాడికి పొరుగూరిలో ఎవరిదో ముదిమామిడి తోటలో చెట్లునరకడం, పేళ్ళుకొట్టడం కంట్రాక్టువస్తే గొడ్డలి బుజాన్న వేసుకుని పోయినాడట. పోతూపోతూ చాకలిగూడెంలోని యితర చాకలాళ్ళనికూడా లాక్కుపోయాడట. ఇంకా యింతవరకూ అయిపులేదు. నాసైకిలు రోజూ పొద్దున్నా, సాయంత్రం నన్ను తీసుకుని వాడికోసం వెతుకుతూనేఉంది. గంటవాయించి వాడిభార్యను పలకరించి 'ఆడకూతుర్ని నన్నేం చెయ్యమంటారండి - బలువుమనిషిని కూడాను' అనే దాని[illegible] చెవిని వేసు

కని ఇంటికివస్తూఉండేది.

వేశినబట్టలు వాడు ఉతకలేదు ఇంట్లో బట్టలన్నీ మాసిపోయాయి. ఇల్లా ఉండగా ఆ శుక్రవారం ఉదయం ఎక్కడో మావూరు కొత్తగా కాపరానికి వచ్చిన తూర్పుచాకలివాడు వీథంటపోతూంటే వాణ్ణి పిలిచి పెళ్ళికిచేసినంత ఆడావుడిచేసి మా ఆవిడ నా బట్టలూ, తనబట్టలూ అన్నీ ఘంగచుట్టి బట్టకి మూడు కాన్లరేటుకి ఆవేళ సాయంకాలం సూర్యాస్తమయం కాకుండా తెచ్చే కఠినమైన షరతుమీద వేసేసింది 'మాసిన బట్టలు ఇంట్లోఉంటే దరిద్రంకూడాను. శుక్రవారం అయినా వేశాను, ఇల్లు చూడండియిప్పుడు ఎంత కళగాఉందో" అంది మా ఆవిడ ఏదో ఘనకార్యంచేసి నట్లు. సాయంకాలం వాడు తెచ్చేవరకూ పట్టుబట్టలు తప్పితే మారు కట్టుకునేటందుకు ఇకమాకు బట్టలులేవు. మాసినబట్టలు ఎల్లానున్నా వదిలితేచాలు అని ఉన్నాం కాబట్టి అప్పుడు మాకు ఒకవేళ వాడు సాయంకాలానికి తేకపోతేనో అనేభావం కలగలేదు.

ఈ పరిస్థితుల్లో నాకు ఊరుప్రయాణానికి అనుజ్ఞ వచ్చింది. మాసిరస్తాదారు 'సరే, వెళ్ళండి' అంటూఉన్నప్పుడే నాదృష్టి చాకలాడిమీదకు పోయింది. దొరక్క దొరక్క దొరికిన ఈ అవకాశం ఈ తూర్పుచాకలాడు మెండిచెయ్యకుండా అనేదిగులు పుట్టుకొచ్చింది. 'ఆర్యామహాదేవి అనుకూలింపవలెంమనో, దలంపదో, నాభాగ్య మెట్లున్నదో' అని ఆనాడు రుక్మిణి మనస్సు ఉద్విగ్నమైనట్లే నేడు నా మనస్సుకూడా ఈ చాకలాడ్నిగురించి ఉద్విగ్నమైంది. ఎల్లాగో పెందలాడే కచేరీలో కాగితాలుసర్దేసి రాకరాకవచ్చిన ఈ అనుజ్ఞను సమయానికి ఆ చాకలాడు బట్టలులేక నిరర్థకం చేయడుకదా అనే అలజడితో మనస్సు అతలాకుతలం అవుతూఉండగా ఇంటికి బయలుదేరాను. సమాధిలో ఉన్న భక్తుడిచిత్తం భగవంతుడిమీద లగ్నమయ్యే నిశ్చలభావాన్నిమించే నిశ్చలభావంతో నేను చాకలాడ్నిగురించే చింతిస్తూ మాయింటి వీధిగుమ్మంలో కాలుపెట్టి అంతపెందరాళే ఇంటికి వచ్చినందుకు ఆశ్చర్యపోతూ నాకు ఎదురుగావచ్చిన మా ఆవిణ్ణి 'చాకలాడువచ్చేడా?' అని అడిగాను. 'వస్తాడండీ, తొందరేమిటి అంత.' అంది ఆవిడ. 'తొందరంటా వేమిటి—ఊరికెళ్తూంటే, మీ చెల్లెలిగారి అమ్మాయిని చూసిరావడానికి' అని అన్నా. అందుమీద చాకలాడు ఒకవేళ బట్టలు తేడేమో సమయానికి అనే అదురు ఆవిడికికూడా కలిగిందికాబోలు, మారుమాటాడకుండా పెరట్లోకివెళ్ళి అంట్లుతోముకోన్న దాసీదాన్ని తొందరగా చెయ్యికడుక్కుని ఇక్కడున్నట్లు చాకలాణ్ణి తీసుకురమ్మని పంపింది.

ఎంత మఱదలుగారింటికైతే మాత్రం, ఉండేవి ఎంత రెండురోజులైతే మాత్రం రెండోతువ్వాలైనా లేకుండా ఎల్లావెళ్ళను? సమయానికి చాకలాడు బట్టలు తేకపోతే ఏంకావలసింది? పోనీ ఓపంచి, ఓతువ్వాలు కొత్తవి కొనుక్కుందామంటే మాత్రం రాకపోకలకు రైలుఖర్చులకి కాక ఇవి కొనేటందుకుకూడా ఆ నెలాఖరురోజుల్లో డబ్బు బదులుచెయ్యకుండా ఎల్లావస్తుంది? ఇల్లా సాధకబాధకాలు ఆలోచించుకుంటూ చాకలాడిమీదనుంచిమాత్రం చిత్తం చెదరనీయకుండా పడక్కుర్చీలోకూర్చుని వీధివైపు ముఖంపెట్టి ధ్యానిస్తూఉన్నా. శీఘ్రప్రసన్నుడైన భగవంతునివలె అట్టేసేపు ధ్యానం అవసరంలేకుండానే అల్లంతదూరంలో చాకలాడు దర్శనమయ్యాడు. అయితే గజేంద్రమోక్షంలో గజేంద్రుడిదగ్గరకువచ్చిన విష్ణుమూర్తిగారిలాగ వాడు ఒట్టిచేతులతో వస్తూఉన్నాడు. అచట విష్ణుమూర్తిగారికి శంఖచక్రాలు వెనకాలేవచ్చాయి. అల్లాగే ఇక్కడకూడా బట్టలు వీడివెనకాలే వస్తాయికాబోలు అనుకున్నా. వాడువచ్చి వాకిట్లో నిలబడ్డాడు. చేతులు కట్టుకుని నిలబడ్డాడు. ఏదో చెబుదామనుకుంటున్నాడు కాని సందేహిస్తున్నాడు. వాడి తటపటాయింపుచూచి ఏదో విశేషంఉంది అనుకుంటూ 'బట్టలుఏవిరా?' అని ప్రశ్నించా. 'ఉతికానండీ, బాబయ్యా! ఆరెయ్యడం కూడా ఆరేశానండి, బాబయ్యా! ఎండకూడా బాగానే కాసిందండి, బాబయ్యా! బట్టలు మల్లెపువ్వుల్లా ఎండినాయండి - మడతపెట్టి మూటకట్టి కేవ్రలోంచి తెస్తున్నానండి - చప్పున ఇస్త్రీచేసి ఇద్దామండి—

మా యింటిదగ్గిర నీళ్ళలోదిగాత్తున్నా, బాబయ్యా! ఆ సమయంలో ఎల్లా జారిపోయిందో జారి మాట బోదిలోపడ్డాదండి—బట్టలన్నీ తడిముద్దలండి—క్షమించాలి' అంటూ ఎలక్షన్‌లో ఓడిపోయిన వాడికంటే కూడా ముఖం దీనాతిదీనంగా పెట్టాడు. ఏంచేసేది?

సెలవ్ఇవ్వడానికి మా శిరస్తాదారు ఎంత ఏడ్చాడో గదా బట్టలన్నీ యిల్లా!- తడిసిపోయాయి అనుకున్నా. 'పర్టు, ఖండువా ఇవ్వే (అంటే ఒంటిమీద ఉన్నవి) పనికొస్తాయి—రెండోపంచి, తువ్వాలు ఉండితీరాలి' అనుకుని తడిపైనాసరే ఒకపంచి, ఒకతువ్వాలు అర్జంటుగా తెమ్మనిచెప్పి పంపించా. బెంగతీరి తేలికపడ్డట్టున్నాడు వాడు ఎప్పుడువెళ్ళేడో ఎప్పుడువచ్చాడో—వాడు యింటిదగ్గిరలేడంటూ మాపనిచేసేది; తడిపంచె, తువ్వాలుతో వాడూ ఒకసారే వచ్చారు. తడిబట్టలతో ప్రయాణం చేయకూడదంటారు. తప్పనిసరి అవడంచేత ఎంత కూడకపోయినా ఆ తడిబట్టలు పట్టుకునే ప్రయాణంసాగించా.

మర్నాడు ఉదయం. ఏడున్నర సుమారు అవుతుంది. రైలుదిగి మా మరదలుగారింటికి వెళ్ళాము.మా తోడల్లుడు కరణంలెండి! దస్త్రం ముందేసుకు బుర్ర వంచుకు ఊరికే బరబరా బరికేస్తున్నాడు. అరుగుఎక్కేవరకు నన్ను చూల్లేదు. చూస్తే లేవకుండాఉండడు లెండి! తాలూకాకచేరి గుమాస్తాలను బట్టలుతికే చాకలివాడు, గొడ్డంగీసే మంగలాడూ, నీళ్ళుతెచ్చే కాపనమ్మా ఇల్లాంటి క్షుద్రులు ఎంత లక్ష్యపెట్టకపోయినా గ్రామాధికార్లు మాత్రం గౌరవించితీరతారు. ఏ ప్రదేశంవాడైనాసరే తాలూకాకచేరీ గుమాస్తా అంటే కరణాలు ఒక కంటితో చూస్తారు. ఆ కారణంచేత—మా తోడల్లుడు కరణీకంచేస్తోన్నగ్రామం మా జిల్లాలోది కాకపోయినా—నేనంటే అతనికి గౌరవమే. అయితే మీ తోడల్లుడిగారికి మీరంటే గౌరవం మీరు తాలూకాకచేరి గుమాస్తాలు అవడంచేతనేగాని వారి తోడల్లుడు అవడంచేత కాదన్నమాట అని కొందరు ప్రశ్నింపవచ్చు. అయితే ఇది కేవలమున్నూ అప్రస్తుత ప్రశంసా, అనవసరప్రసంగమూ కాబట్టి దానికి సమాధానం చెప్పవలసినబాధ్యత నాకులేదు. ఎంతగౌరవం ఉంటేనేమి ప్రస్తుతంలో అతను నా రాకను గుర్తించలేదు.

పాదాన్నిఉన్న అకుజోళ్ళ దుమ్ముదులుపుతూ నేను చేసిన చప్పుడికి కర్ణంగారు వ్రాతసమాధినుండి లేచి 'ఓహో! ఎప్పుడురాక;' అంటూ అప్పుడే అక్కడికి ఏదో పనిమీదవచ్చిన నౌకరుచేత కాళ్ళు కడుక్కోడానికి నీళ్ళు, తుడుచుకోడానికి తువ్వాలు తెప్పించాడు. కాళ్ళు కడుక్కొని–పొడితువ్వాలు తడిచెయ్యడమెందుకు నాదగ్గర తడితువ్వాలే ఉందంటూ నా తడిమాట విప్పాను. 'దారిలో స్నానంచేశారేమిటి?' అంటూ ఆ తడిబట్టలు చూసింతర్వాత పుట్టిన జిజ్ఞాస ప్రేరేచగా అతడు నన్ను ప్రశ్నించాడు. ప్రస్తావన మారిస్తేగాని పూర్వకథఅంతా చెప్పవలసివస్తుందని 'ఆమ్మాయి (మా మరదలన్నమాట). వంటిపిల్లా కులాసాగాఉన్నారా?' అన్నా. తన కూతురుసంగతి ఎత్తేసరికి మావాడు వాడిపుణ్యమా అని నాతడిబట్టలసంగతి

మతిఎత్తుకోక 'రండి, లోపలికి వెళ్దాం, బుల్లెమ్మని చూద్దురుగాని' అన్నాడు. ఇద్దరం వెళ్లాం. సావిట్లోంచి మలుపుతిరిగి వాళ్ళ రెండోసావిడికి ప్రక్క ఉన్న గది తలుపు నెమ్మదిగా నెట్టాడు.

అప్పుడే నీళ్ళుపోసినా ఎందుచేతో చంటిపిల్ల నిద్ర పోవడంలేదు కాబోలు మా మరదలు జోకొడుతూ పాటపాడుతూంది. స్వర్గానికివెళ్ళినా విడాకులంతప్పలేదన్నట్లు ఆ పాటలోకూడా చాకలాడు, బట్టలు ఆలస్యంగా ఉతకడం ఇత్యాదిసంగతులే దైవికంగా ప్రస్తావింపబడుతూ ఉన్నాయి. నెలా పదిహేనురోజుల నుంచి నా జాతకంలో చాకలివాడిప్రశంస ఎక్కువగా ఉంది. అందులో నిన్న ఉదయాన్నించి మరీని. ఇంతక్రితం మా తోడల్లుడు ఆజ్ఞమీద నాకు కాళ్ళుకడుక్కోడానికి నీళ్ళుతెచ్చింది చాకలాడై ఉంటాడని నా అనుమానం. గ్రామనౌఖర్లలో చాకలివాళ్ళు ఉంటారుగా. అందులో సాధారణంగా కరణాలఇండ్లలో రివిన్యూ ఇనస్పెక్టరు మొదలైన ఉద్యోగస్థులు వచ్చినప్పుడు చాకలాళ్ళచేత కాళ్లు కడుక్కోడానికి నీళ్లుయిప్పించడం, మంగలాళ్ల చేత ఒళ్ళుపట్టించడం ఆచారం అయి ఉండడం నావంటి తాలూకాకచేరీ గుమాస్తాలకు తెలిసినవిషయమే. పోనీ అంతవరకు దైవికంగానే నాకు ఈ చాకలి సందర్భంకలిగిందనుకుందాం. కాని మా మరదలుపాటలో చాకలి ప్రశంస ఎత్తడంకూడా దైవికమే అంటారా? ఇందులో ఏదేనా కుమ్మక్కు ఉందా? లేక ఈశ్వరాదేశం ఉందా? మా మరదలు పాడ్తోంది గదా!

‘‘చిన్ననా అమ్మాయి చీరకేడ్చింది
నెయ్యరా సాలీడ! నేత్రానపట్టు
మురుస్తు సాలీడు మూణ్ణెల్లు నేను
అరుస్తు చాకలి ఆర్నెల్లు ఉతుకు—

అని మా తోడల్లుడు గదితలుపు తొయ్యడం—‘అరుస్తు చాకలి ఆర్నెల్లుఉతుకు’ అనేపాదం ఆమెపలకడం దైవకృత్యంగా ఒక్కసారి జరిగాయి. నెలా పదిహేనురోజులుగా నా జాతకంలో గ్రహాలన్నీ చాకలివాడిమీద కేంద్రీకరించి ఉన్నాయి అని ఇదివరకే మనవి చేశా. అల్లాంటి సందర్భంలో ఈముక్కలు చెవిని పడితే ఎల్లాఉంటుందో చెప్పండి. కుశలప్రశ్నే నా చెయ్యకుండా ‘ఈ చిన్నపిల్లచీరే ఆర్నెల్లు ఉతికితే మరి పెద్దపిల్లలయిన మీ అక్కయ్యవి, నీవి ఎన్నాళ్లు ఉతుకుతాడు? మీ పల్లెటూళ్లోకూడా ఇంత ఆలస్యం ఉంటుందా?’ అని నా హృదయవేదన కనపడకుండా హాస్యానికన్నట్టుగా అన్నాను. ‘మా తమ్ముడుగారి కరిణీకం అంత ఘోర్స్నగానుంది. చాకలాడు పిల్లబట్టలు పట్టుకెళ్ళి ఈవేళకి సరిగా వారమయింది. ఇంకా తేలేదు. పైగా వాడు గ్రామనౌఖరుకూడాను. పల్లెటూళ్లోకూడా చాకలాళ్ళకి బొత్తిగానే వచ్చింది.’ అంటూ ఆవిడ—క్షణం క్రితమే పాట బిగ్గరగా పాడి ఉన్న కంఠమేమో ఈ మాటలుకూడా బిగ్గరగానే అదేస్థాయిలో అనేసింది. నాకు కాళ్లుకడుక్కోడానికి నీళ్ళిచ్చినసౌఖరు అక్కడే సావిట్లో ఉన్నాడు. వాడు ఈ మాటలువిని ‘తెచ్చానండి, అమ్మగారు! బల్లమీద పెట్టేను. చూడండి’ అన్నాడు. ఇక నేం? నాకు కాళ్ళు కడుక్కోడానికి నీళ్ళిచ్చింది చాకలాడే! అనుమానాలు ఒక్కొక్కప్పుడు ఇల్లా నిజాలయి ఊరుకుంటాయి.

ఏదో మాటామంతీ అయింతర్వాత సావిట్లోకివచ్చి పడక్కుర్చీలో నడుంవాల్చా. ఎంతనిరోధించినా మనస్సు చాకలాళ్ళమీదకే పోతోంది. ఇప్పుడు నా జీవితంలో ఇంతహెచ్చుగా చాకలిప్రశంస ఎందుకు వచ్చింది? నెలా పదిహేనురోజులుగా రోజూ రెండు పూటలా సైకిలుమీద చాకలాడియింటికి వెళ్ళడమూ - శుక్రవారం సాయంత్రం చాకలివాడుతెచ్చే బట్టలకోసం అంతులేని ఆవేదనపడడం—పొరుగూరువచ్చినా కర్మ తప్పదనడానికి నిదర్శనంగా ఈ ఊళ్లో తోడల్లుడు చాకలివాడిచేత కాళ్లు కడుక్కోడానికి నీళ్ళిప్పించడం-మరదలు జోలపాటలోకూడా సరిగ్గా నేనువెళ్లిన సమయానికే చాకలిబట్టలు ఆలస్యంగా ఉతుకుతాడు అనడం ఇదేదో మాయగాఉంది అనుకుంటూ ఆలోచిస్తున్నా. మనస్సు ఏదోలా అయిపోయింది.

ఇంతట్లో మా మరదలు సావిటిలోకివచ్చి ‘బావా! చాకలాడువస్తాడు. మడికి తడపవలసినబట్ట వాడికియ్య’

అంది. చాకలిపీడ ఎల్లాఅయినా వదుల్తుందేమోనని 'తడిపంచి ఉందమ్మా' అన్నాను. 'ఈవేళ శనివారం కాదూ, బావా! చాకలాడు తడిపితెస్తే కాని మడికి పనికిరాదు' అంది. నా పంచిమాత్రం చాకలాడు తడిపి తెచ్చిందికాదూ? నేను తడిపానా ఏమిటి మడికి పనికి రాకపోవడానికి? కథఅంతా చెప్పి ఇక ఆవేళటికి నా పంచి చాకలాడు ముట్టుకోనక్కరలేకుండా చేసుకుందామనుకున్నాను మొదట. కాని అల్లా చెప్పడంవల్ల మన గంభీరానికి ఒక లోటువస్తుంది. అదీగాక 'మళ్ళీ ఓసారి చాకలాడు తడిపితే ఇంతటిలో ఏంపోతుంది, బావా!' అని మా మరదలు అనకమానదు. అప్పుడు శ్రమంచెడ్డం, ఫలం దక్కకపోడంకూడా అవుతుంది. కాబట్టి చేసుకున్న పాపమో శంభులింగమో అనుకుని మా ఊళ్ళో శుక్రవారం సాయంత్రం ప్రమాదవశాత్తు చాకలివాడు తడిపి తెచ్చినపంచి ఆ ఊళ్ళో శనివారంఉదయం బుద్ధిపూర్వకంగా చాకలివాడు తడిపి తెచ్చేందుకు వేసెయ్యడానికి నిశ్చయించుకున్నా.

చాకలిపీడ నన్ను ఇన్నివిధాలపట్టి బాధించేటందుకు కారణం ఏమీ కనిపించదు. నేను చదువుకునేరోజులలో 'చాకలివాళ్ళనుగురించి' అని ఒక వ్యాసం మాత్రం వ్రాశాను. అప్పటిలో దాన్ని ఎక్కడా ప్రచురించలేదు. కళాశాలలో నా సహాధ్యాయిఅయిన ఆంధ్రభూమిసంపాదకుడు మొన్నను నా దగ్గరకువచ్చి నా పాతవ్యాసాలు తిరగెయ్యడంలో అది కనిపించింది. అదితీసికెళ్ళి ప్రచురిస్తానన్నాడు. 'ఆడవాళ్ళు బయట ఉన్నప్పటి మగవాళ్ళవంటలు' అనే నావ్యాసం ప్రచురిస్తామని పత్రికలో వెల్లడిచేసికూడా ఇంతదాకా ప్రచురించలేదు. అది అయితేకాని ఇది ఇవ్వనుఅన్నా. అతను ఇమ్మని చాలా బలవంతంపెట్టేడు. నేను ఇవ్వలేదు. అదేమొదలు నాకీ చాకలిబాధ ప్రారంభించడానికి. కొత్తచాకలాడికి బట్టలువేసి మా ఆవిడా, చాకలాడిచే కాళ్ళు కడుక్కోడానికి నీళ్ళిప్పించి మా తోడల్లుడూ, జోలపాటలోకూడా నేను వినాలని చాకలివాని ఊసెత్తి మా మరదలూ వీళ్ళందరికీతోడు నాకు కలిగిన చాకలిబాధకు ఆంధ్రభూమిసంపాదకుడుకూడా కొంత కారణమేనని నా అభిప్రాయం. ఆ వ్యాసం ప్రచురిస్తా అని సంపాదకుడు స్వయంగావచ్చి ఇవ్వమంటే ఇవ్వనందుకు చాకలివాళ్ళ కులదైవం నామీద కోపపడ్డాడేమోనని నాకుతోచింది. తోచనే ఇంటికి వెళ్ళీంవాడే దాన్ని ప్రచురణకు పంపిస్తానని నాలో పవిత్రభావంతో అనుకున్నా. మరుక్షణంనుంచి నాకు దాఖలాకనిపించింది.

మడిబట్టలు తడపడానికి మా మరదలు వస్తాదన్న చాకలాడు మరిరాకే ఆ సంగతి మా మరదలు మళ్ళీ ఎత్తనూలేదు. బట్టలు ఆవిడేతడిపి ఆరేసిఉంటుంది. ఆది వారంసాయంత్రం నేను రైలుకుపోయేవఱకు మరి ఆ యింటిలో నాకు చాకలిశబ్దంకాని, చాకలి స్వరూపం కాని కనిపించలేదు. సోమవారం ఉదయాన్ని మాయింటికి వెళ్లేదునుకదా అంతక్రితమే మా పాతచాకలివాడూ, కొత్త చాకలివాడూ బట్టలు తెచ్చిఇచ్చి వెళ్లినట్లు తెలిసింది. చాకలివాళ్లతో అయిన ఈకొత్త సంఘటనాలన్నీ ఇట్లా వ్యాసంగావ్రాసి దీన్ని 'చాకలివాళ్ళనుగురించి' అన్న నా పాతవ్యాసాన్నీ ఆనాడే ఆంధ్రభూమిసంపాదకులకు ప్రచురణార్థం పంపేను. ఈ క్రొత్త సంఘటనాలుగల ఇప్పటివ్యాసాన్ని ఉపోద్ఘాతంగా ఒకసంచికలోను, పాత వ్యాసాన్ని తరువాతసంచికలోనూ ప్రచురించాలనీ కోరాను. అల్లా ప్రచురిస్తారో లేక 'ఆడవాళ్ళు బయటఉన్నప్పటి మగవాళ్ళవంటలు' అనే నా వ్యాసాన్ని చేసినట్లుగా బుట్టదాఖలుచేస్తారో! ఎంత స్నేహితులైనా సంపాదకుల్నిమాత్రం నమ్మకూడదు. పూర్వకాలంలో కవులు నిరంకుశులుగా ఉండేవారని ప్రతీతి. ఇప్పుడు సంపాదకులంత నిరంకుశులెవ్వరూలేరని నాకుతోస్తుంది. కాబట్టి ఇట్టి నిరంకుశులగు సంపాదకుల కెవ్వరికీ ఆంధ్రులు ఏమాత్రం సాయంచెయ్యకూడదని నా మనవి. నా మనవి వినకుండా సంపాదకులకు ఏమాత్రమేనా సాయంచేసే ఆంధ్రులకు నాకు కలిగినటువంటి చాకలిపీడలు అప్పుడప్పుడు కలిగిస్తూ ఉండవలసిందని భగవంతుణ్ని ప్రార్థిస్తూ ఉన్నా.

—ఎ. శేషాచలపతి. బి.ఏ.